

ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ Β΄ ΚΥΚΛΟΥ

ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ

ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΩΝ

ΠΕΜΠΤΗ 10 ΙΟΥΝΙΟΥ 2004

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΕΞΙ (6)

ΚΕΙΜΕΝΟ

Γιώργος Μπαμπινιώτης

Η Ελληνική Γλώσσα, Παρελθόν-Παρόν-Μέλλον

Το θέμα που τίθεται, μετά από το γενικότερο καθορισμό της έννοιας της φυσιогνωμίας της γλώσσας, είναι ειδικότερα αν η φυσιогνωμία της ελληνικής γλώσσας, που ενδιαφέρει εδώ, μπορεί να διατηρηθεί αλώβητη και μετά την ένταξή μας στην ΕΟΚ. Πόσο αποφασιστική για τη μορφή της ελληνικής γλώσσας, κι ίσως και για την ίδια την ύπαρξή της, μπορεί να αποβεί η στενή επαφή της με τις άλλες γλώσσες της Κοινότητας, γλώσσες αντικειμενικά ισχυρότερες, με την έννοια ότι μιλιούνται από περισσότερους ανθρώπους, κι ότι μερικές από αυτές (όπως η αγγλική, η γαλλική ή η γερμανική) έχουν καθιερωθεί ευρύτερα ως «δεύτερες» γλώσσες, ως γλώσσες συνεννόησης στις εμπορικές, κοινωνικοπολιτικές, πολιτιστικές και άλλες μορφές επικοινωνίας; Μ' άλλα λόγια, κινδυνεύει από τη συνθλιπτική επίδραση των γλωσσών αυτών η γλωσσική μας φυσιогνωμία;

Νομίζω ότι αποτελεί απλή καθημερινή διαπίστωση του καθενός μας πως πράγματι υφίσταται άμεσος κίνδυνος. Είναι αυτονόητο δηλαδή πώς, όταν μεγαλώσουν οι ανάγκες κι οι ευκαιρίες επικοινωνίας, θ' αυξηθούν ακόμη περισσότερο και οι πιθανότητες για μιαν αλλοίωση της ιδιαίτερης φυσιогνωμίας της γλώσσας μας. Όταν, δε, λέω αλλοίωση, εννοώ την αλόγιστη, άκριτη, αβασάνιστη κι αθρόα εισροή λέξεων και τύπων μέσα στη γλώσσα μας, που συσσωρευόμενοι συνιστούν ό,τι έχω αλλού αποκαλέσει

ρ ύ π α ν σ η της γλώσσας μας. Ας συλλογιστούμε πως, χωρίς να υπάρχει ακόμη τόσο έντονη, στενή επαφή και υποχρέωση παράλληλης γνώσεως και χρήσεως των ξένων γλωσσών, η ελληνική κατακλύζεται ήδη από τη σωρεία των μπίζνεσμαν και μπάρμαν και σπόρτσμαν και κάμεραμαν και μπούμαν κ.τ.ό., που δημιουργούν συχνά την εντύπωση ανάμικτης γλώσσας. Ας θυμηθούμε ακόμη τον καταιγισμό που υφίσταται ήδη πάλι η γλώσσα μας, στο χώρο των ονομασιών, από ξενικές γλωσσικές μιμήσεις του τύπου πλυντηρέξ, αφρολέξ κ.τ.ό., που με φρίκη φέρνει στο νου μας την τραγική προφητεία του Σεφέρη πως, αν συνεχιστεί η κακοποίηση της γλώσσας μας, θα φτάσουμε μια μέρα να λεγόμαστε ... Ελληνέξ. Κι όλα αυτά, επαναλαμβάνω, σε μια περίοδο που η επίδραση των ξένων γλωσσών είναι σχετικά, από πλευράς χρήσεως, περιορισμένη.

Το αμέσως επόμενο ερώτημα που ανακύπτει αυτομάτως είναι, φυσικά, αν υπάρχει τρόπος άμυνας έναντι αυτής της απaráδεκτης κι επικίνδυνης καταστάσεως κι αν μπορεί κανείς να είναι αισιόδοξος για το μέλλον της γλώσσας μας. Η δική μου απάντηση είναι πως υπάρχουν ακόμη τρόποι και μηχανισμοί άμυνας που θα επιτρέψουν να αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά τη «νόσο», περιορίζοντας τουλάχιστον τις δυσμενείς της συνέπειες.

Όπως επανειλημμένως, γραπτά και προφορικά, έχω προτείνει (μάλιστα προ ετών αναγγέλθηκε κάποια σχετική πρωτοβουλία του Υπουργείου Πολιτισμού και Επιστημών, χωρίς όμως να δοθεί συνέχεια), θα πρέπει το ταχύτερο να συσταθεί ένα συμβουλευτικό σώμα, από ακαδημαϊκούς, πανεπιστημιακούς καθηγητές κι άλλους ειδικούς επιστήμονες με βαθιά γνώση κι ευαισθησία για τη γλώσσα, που θα έχει ως έργο της να προτείνει λέξεις και επιστημονικούς όρους πλασμένους μέσα από την ελληνική γλώσσα ή προσαρμοσμένους στους κανόνες λειτουργίας της, έτσι ώστε να βοηθούνται πρακτικά κι αποτελεσματικά αυτοί που τώρα αναγκάζονται να χρησιμοποιούν ξένες λέξεις και όρους, ελλείψει αντιστοίχων ελληνικών—που δεν μπορούν, φυσικά, να πλάσουν οι ίδιοι. Μέριμνα της Πολιτείας πρέπει να είναι,

ενσυννεχεία, να γενικεύσει τη χρήση αυτών των λέξεων-όρων, με την καθιέρωσή τους στη Διοίκηση, την Εκπαίδευση, στα κρατικά μέσα ενημέρωσης κτλ.

Ένα δεύτερο μέτρο που είναι ανάγκη αλλά και μακροπρόθεσμος τρόπος προφύλαξης από ξενικές γλωσσικές επιδράσεις είναι, βεβαίως, η καλύτερη—βαθύτερη και συστηματικότερη—διδασκαλία της γλώσσας μας στο σχολείο. Αν διδαχθούμε σωστά και γνωρίσουμε σε βάθος τη νεοελληνική μας γλώσσα, η οποία έχει κληρονομήσει όλα τα προτερήματα της μακραίωνης παράδοσης και καλλιέργειας (μεγάλη ευχέρεια στην παραγωγή και στη σύνθεση, πλούσιο λεξιλόγιο με παραγωγικότητες ρίζες και, συγχρόνως, δυνατότητες θαυμαστής ακριβολογίας και δηλώσεως λεπτών σημασιολογικών αποχρώσεων), δεν θα έχουμε καμιά δυσκολία να εκφράσουμε οποιαδήποτε έννοια.

Τέλος, απ' όλα τα μέλη της Κοινότητας πρέπει να γίνει σεβαστή η αρχή, δημοκρατικό μαζί και επιστημονικό αξίωμα, πως δεν υπάρχουν πρώτες και δεύτερες σε αξία γλώσσες, καλύτερες και χειρότερες, πλούσιες και φτωχές. Κάθε γλώσσα, παρά την τυπολογική της διαφορά από τις άλλες, μπορεί να ανταποκριθεί στις ανάγκες επικοινωνίας των φορέων της με πληρότητα, σαφήνεια και αυτάρκεια. Ο μύθος της υπεροχής ορισμένων γλωσσών βαδίζει στα ίδια ύποπτα και επικίνδυνα αχνάρια της υπεροχής ορισμένων λαών ... Η σύγχρονη γλωσσολογία έχει από καιρό διαλύσει τις ηθελημένες ή αθέλητες αυτές πλάνες. Η επάρκεια κάθε ανθρώπινης φυσικής γλώσσας είναι δεδομένη. Ως προς την Κοινότητα, οι πολίτες των κρατών-μελών που θα ζήσουν σ' αυτήν είναι σωστό να επιδιώξουν—και να διευκολυνθούν—να μάθουν μία ή περισσότερες από τις γλώσσες της. Μαθαίνοντας νέες γλώσσες μπαίνουμε σε νέους κόσμους, γνωρίζουμε καλύτερα τους ανθρώπους, συνδεόμαστε βαθύτερα κι ειλικρινέστερα με τους φορείς των γλωσσών—με τα μέλη της Κοινότητας.

Η αρχή που δεχτήκαμε πιο πάνω καθορίζει και τη θέση μας στο ζήτημα της ύπαρξης ενιαίας γλώσσας της Κοινότητας. Ενιαία γλώσσα ούτε είναι δυνατό να υπάρξει (κι αν καθιερωνόταν τέτοια γλώσσα θα διαφοροποιείτο, με

το χρόνο, σε κάθε χώρα), αλλά ούτε και πρέπει να υπάρξει. Ο σεβασμός της προσωπικότητας κ ά θ ε μέλους της Κοινότητας επιβάλλει και σεβασμό της γλώσσας του. Κάθε σκέψη για καθιέρωση της ελληνικής ως ενιαίας γλώσσας της Κοινότητας, όσο ελκυστική κι αν είναι για μερικούς από μας, είναι εκ των πραγμάτων ανέφικτη. Οι υποστηρικτές αυτής της άποψης ας παρηγορηθούν με τη σκέψη πως η διεθνής επιστημονική ορολογία είναι, για πολλές επιστήμες, κατά τα 2/3 ελληνική ή ελληνογενής. Αλλά και στο λοιπό λεξιλόγιο των γλωσσών της Κοινότητας η παρουσία της ελληνικής είναι έντονη και βαθιά ριζωμένη στην καθημερινή επικοινωνία των ανθρώπων, είτε μιλούν για *democracy* είτε για *architecture*, για *egoism* ή για *photograph*, για *politics* ή, ακόμη, και για *paradox* και *mystery*.

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ Β΄ ΚΥΚΛΟΥ σ.σ. 162-164

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ:

ΕΝΟΤΗΤΑ Α΄

1. Για καθεμιά από τις παρακάτω προτάσεις να γράψετε στο τετράδιό σας το αντίστοιχο γράμμα της πρότασης και δίπλα την ένδειξη **Σωστό** ή **Λάθος**, σύμφωνα με το νόημα του κειμένου.
  - α. Μετά την ένταξή μας στην ΕΟΚ κινδυνεύει η γλωσσική μας φυσιογνωμία.
  - β. Δεν υπάρχει αθρόα εισροή ξένων λέξεων και τύπων στη γλώσσα μας.
  - γ. Η σύσταση συμβουλευτικού οργάνου από την πολιτεία θεωρείται προϋπόθεση για την αντιμετώπιση της «νόσου».
  - δ. Ο ρόλος του σχολείου δεν είναι σημαντικός κατά το συγγραφέα για την προφύλαξη της γλώσσας μας από τις ξενικές επιδράσεις.
  - ε. Δεν είναι δυνατόν να υπάρξει ενιαία γλώσσα για όλα τα κράτη μέλη της Κοινότητας.

Μονάδες 10

2. «Ενιαία γλώσσα ούτε είναι δυνατό να υπάρξει (και αν καθιερωνόταν τέτοια γλώσσα θα διαφοροποιείτο, με το χρόνο, σε κάθε χώρα), αλλά ούτε και πρέπει να υπάρξει». Να σχολιάσετε τη θέση του συγγραφέα σε μια παράγραφο.

Μονάδες 10

ΕΝΟΤΗΤΑ Β΄

1. Να δώσετε ένα πλαγιότιτλο για καθεμιά από τις δύο παρακάτω παραγράφους.
«Τέλος ..... της Κοινότητας»
«Η αρχή ..... mystery»

Μονάδες 10

2. α. Να δώσετε ένα αντώνυμο (αντίθετο) για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

δυσμενής, ευχέρεια, υπεροχή, ανέφικτος, άκριτη.

Μονάδες 5

- β. Να δώσετε ένα συνώνυμο για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

μέριμνα, νόσος, αλώβητος, αθρόα, σαφήνεια

Μονάδες 5

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ΄

1. Να αποδώσετε την περίληψη του παραπάνω κειμένου χωρίς δικά σας σχόλια σε 100 περίπου λέξεις.

Μονάδες 20

2. Ο Γεώργιος Μπαμπινιώτης τονίζει ότι, ο σεβασμός της προσωπικότητας κάθε μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επιβάλλει και σεβασμό της γλώσσας του.

- Ποιοι είναι οι λόγοι που καθιστούν αναγκαία την προστασία της ελληνικής γλώσσας από τα φαινόμενα που την απειλούν.
- Ποιοι οι τρόποι με τους οποίους τα μέσα μαζικής επικοινωνίας οφείλουν να δείχνουν σεβασμό απέναντι στη γλώσσα μας.

Να διατυπώσετε τις απόψεις σας για τα παραπάνω με τη μορφή άρθρου σε 450-500 λέξεις για να δημοσιευτεί σε εφημερίδα της περιοχής σας.

Μονάδες 40

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Τις ερωτήσεις να μην τις αντιγράψετε στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Δεν επιτρέπεται να γράψετε καμιά άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα, τα οποία θα καταστραφούν μετά το πέρας της εξέτασης.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας σε όλες τις ερωτήσεις.**
4. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: Τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: Μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων και όχι πριν τις 10.00 π.μ.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ Β΄ ΚΥΚΛΟΥ

ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ

ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΩΝ

ΠΕΜΠΤΗ 10 ΙΟΥΝΙΟΥ 2004

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΕΞΙ (6)

ΚΕΙΜΕΝΟ

Ευάγγελος Παπανούτσος
Πρακτική Φιλοσοφία

Ὁ ἄνθρωπος και το φόρεμα

Το **φόρεμα** (ανθρώπινη επινόηση και φροντίδα) ως προστασία και στολισμός αποτελείώνει και επισφραγίζει το «πρόσωπό» μας, το συμπληρώνει και το παρουσιάζει. Το πώς ντύνουμε το σώμα μας (από την κεφαλή έως τα πόδια), με τι υλικά και με ποιο τρόπο, δεν είναι καθόλου ασήμαντο ή τυχαίο γεγονός για την υπόστασή μας, τη «δημόσια» και την «ιδιωτική». Αποτελεί μέρος του εαυτού μας, την προβολή του προς τα έξω, και εκφράζει την προσωπική μας υφή: το πώς θέλουμε να μας βλέπουν οι άλλοι και τα δικά μας μάτια. Γδύνετε έναν άνθρωπο (στο ιατρείο, στο στρατόπεδο, στη φυλακή) και χάνει αμέσως την αυτοπεποίθηση, τη δύναμη, το γόητρό του. Έχει την εντύπωση ότι του αφαιρέσατε και κρατάτε στα χέρια σας όχι απλώς το περίβλημα, αλλά ένα μεγάλο μέρος από την ουσία του. Ότι τον ακρωτηριάσατε. Φαντάζεστε ότι μπορεί να επιβληθεί, να έχει συνείδηση του εαυτού του «πλήρη», να ασκήσει την εξουσία ή την αποστολή του ένας αξιωματικός χωρίς στολή, ένας παπάς δίχως ράσο, ένας δικαστής ντυμένος όπως ο κατηγορούμενος; Ο Carlyle, θαρρώ, προτείνει κάπου να κάνουμε ένα μικρό «νοερό πείραμα», για να βεβαιωθούμε πόσο αξίζουν οι μεγάλοι τιτλούχοι της κοινωνίας, εκείνοι που η σύμβαση και ο θεσμός τους έχει υψώσει σε θέσεις μεγαλοσύνης και ισχύος: υποθέσετε —λέει—ότι σε μια *soirée de gala*¹ της Όπερας πέφτουν και εξαφανίζονται τα ρούχα όλων των θεατών.

---

¹ Εορταστική καλλιτεχνική εκδήλωση.

μπορείτε πια να ξεχωρίσετε το βασιλέα από τον ταξιθέτη, τη στρατηγίνα από τη σιδερώτρια της σκηνής; ... Μαζί με το φόρεμα πάει και ο κοινωνικός διαφορισμός· αποτέλεσμα: η πλήρης εξομοίωση, το **αριθμητικό πλήθος**.

Στις αρχαίες κοινωνίες, στους λαούς τους πρωτόγονους όχι μόνο το επίσημο φόρεμα (του φύλαρχου, του ιερέα, του μάντη κτλ.), αλλά και το καθημερινό λογαριάζεται πολύ. Πιστεύεται ότι είναι μέρος του ανθρώπου που το φορεί, συνέχεια, απόληξή του· ότι μετέχει στην ουσία του, έχει εμποτισθεί απ' αυτήν, όπως οι τρίχες του σώματος ή τα νύχια. Και γι' αυτό, εάν κατορθώσει κανείς να προμηθευτεί έστω και ένα κομματάκι από το ρούχο του εχθρού ή του αγαπημένου του, μπορεί να τον κάνει (με τη δύναμη της μαγείας) υποχείριό του. Ο πρωτόγονος (και με τη νοοτροπία του σκέπτονται και ενεργούν πάρα πολλοί, ακόμη και μέσα στις πιο εξελιγμένες κοινωνίες) φοβάται και «φυλάει» τα ρούχα του. Όπως και την απεικόνιση, το είδωλό του. Περιέχουν, κατά κάποιο τρόπο, την υπόστασή του, και όταν τα παραδίνει ή του τα αρπάζουν, πιστεύει ότι έχει εκχωρήσει ένα μέρος του εαυτού του στη διάκριση του άλλου και βρίσκεται πια κάτω από τον έλεγχο του.

Όχι λοιπόν δεν κάνει, αλλά ίσα-ίσα το ράσο κάνει τον παπά. Όταν αλλάζετε το φόρεμά σας, **αισθάνεστε** διαφορετικός. Βάζετε τα γιορτινά σας και αμέσως διάθεση και συμπεριφορά γίνεται πανηγυρική· ντύνεστε στο χακί, και ένας άλλος τύπος ανθρώπου σχηματίζεται μέσα σας: ο στρατιώτης· τα μαύρα ρούχα δεν ταιριάζουν απλώς, συνθέτουν το πένθος σας· για να νιώσετε την εξοχή, το βουνό, τη θάλασσα, πρέπει να πετάξετε το συνηθισμένο και να βάλετε το εκδρομικό σας κοστούμι. Με την ίδια αμφίεση δεν μπορείτε να ζήσετε διαφορετικές καταστάσεις ζωής. Στην ανάγκη, μεταβάλλετε μια λεπτομέρεια (ανασηκώνετε το καπέλο ή τα μανίκια σας, πετάτε το σακάκι ή ξεκουμπώνετε το πουκάμισό σας) και βρίσκετε την αντιστοιχία του εσωτερικού με το εξωτερικό σας.

Πόσο η εξωτερική εμφάνιση (φόρεμα προπάντων αλλά και κόμμωση, στάση, περπάτημα) είναι συνάρτηση της

εσωτερικής μας δομής, φαίνεται από το γεγονός ότι και μόνο από τον τρόπο που ντύνεται ένας άνθρωπος μπορεί να μαντέψει κανείς το επάγγελμα, την κοινωνική θέση, την παιδεία του, αλλά και πολλές πτυχές του χαρακτήρα του: το βάθος της ψυχής του, τις βλέψεις και τις επιδιώξεις του, τις διαστάσεις του αισθηματικού του κόσμου, το τι θέλει και μπορεί να πάρει και να δώσει στη ζωή, το πόσο **εμπιστεύεται** τον εαυτό του και άλλους ανθρώπους, αν λογαριάζει ή όχι τα μέτρα και τις συνήθειες του συλλογικού βίου. Άλλοτε (π.χ. στους μεσαιωνικούς χρόνους της Ευρώπης) υπήρχε **ελευθερία** στο ντύσιμο, και ο καθένας έδειχνε, μαζί με το γούστο, και τη φαντασία του στη μορφή και στα χρώματα των φορεμάτων του. (Κάτι που τώρα θεωρείται μόνο προνόμιο των γυναικών). Αλλά και σήμερα που το φόρεμα έχει σε μεγάλη κλίμακα διεθνοποιηθεί και τυποποιηθεί, υπάρχουν μεγάλα περιθώρια για την πρωτοβουλία μας. Και ένα οξύ βλέμμα μπορεί από την αμφίεση και μόνο να ξεχωρίσει τον φιλάρεσκο από τον αδιάφορο· τον ματαιόδοξο από τον ταπεινό· τον **επιτηδευμένο** και περίπλοκο από τον αφελή και απλό· εκείνον που ζητεί να πάρει από τους άλλους σημασία, απ' αυτόν που γνωρίζει ότι την έχει· τον ασταθή και αβέβαιο από τον ήσυχο και σίγουρο· τον άνθρωπο με θολό και βάνανσο από τον άνθρωπο με λεπτό και καθαρό αισθηματικό κόσμο· τον επιτήδειο, αλλά και επικίνδυνο από τον **αδέξιο** και αγαθό· τον ονειροπόλο από τον πρακτικό· τον άνθρωπο της άμεσης και γρήγορης εντύπωσης από κείνον που ξέρει και προτιμά να περιμένει· αυτόν που δεν εννοεί να παραιτηθεί και επιμένει στις χαρές της ζωής, απ' αυτόν που αποφάσισε ή προσποιείται ότι θέλει να συνθηκολογήσει με τον κάματο, τις απογοητεύσεις ή την **ευπρέπεια**, και ούτω καθεξής.

Ακόμα και όταν συμβεί μια βαθιά και απότομη μεταβολή στη δημόσια ή στην ιδιωτική ζωή ενός ανθρώπου, μια περιπλοκή απροσδόκητη, μια κρίση (όταν κλείσει π.χ. μια πόρτα και σκοτεινιάσει ή ανοίξει ένα παράθυρο και φωτιστεί, ευωδιάσει ο αισθηματικός του κόσμος), η αλλαγή

θα σημειωθεί και στην αμφίεσή του: το φόρεμα βαραίνει ή ελαφρώνει, εγκαταλείπεται ή γίνεται αντικείμενο ιδιαίτερης φροντίδας, προσαρμόζεται στη νέα κατάσταση ή ετοιμάζεται να την απεικονίσει. Τις πιο πολλές φορές οι μεταπτώσεις αυτές γίνονται χωρίς να τις επιδιώξουν εμπρόθετα ή και να τις προσέξουν οι φορείς τους. Η παρόρμηση έρχεται μόνη της, από «μέσα», και το αποτέλεσμα γίνεται αντιληπτό άμα οριστικοποιηθεί.

Μια τελευταία παρατήρηση: την προσδιοριστική, την **περιοριστική** δύναμη του φορέματος την αισθανόμαστε όταν ανταλλάσσουμε το αληθινό μ' ένα ψεύτικο—που μας κρύβει, π.χ. την αποκριάτικη αμφίεση. Τότε έχουμε το αίσθημα ότι αποδεσμευτήκαμε, αποβάλαμε ένα μέρος του εαυτού μας, εκείνο που έχουμε συνθέσει για να το θεωρούν οι άλλοι (και μεις οι ίδιοι) πρόσωπό μας, και μπορούμε πια να παίζουμε ένα ρόλο—αυτόν που δεν έχουμε καθόλου ή **συχνά το θάρος** ή την ευκαιρία να υποδυθούμε στην καθημερινή ζωή. Εάν μας αποσπάσουν την ψεύτικη περιβολή, ξαναγυρίζουμε στη τάξη και στη νηφαλιότητα-η παρένθεση έχει κλείσει ...

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ Β΄ ΚΥΚΛΟΥ σ.σ. 118 - 120

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ:

ΕΝΟΤΗΤΑ Α΄

1. Ποια είναι η θέση του συγγραφέα στο κείμενο.

Μονάδες 10

2. Πώς αποδεικνύει στο κείμενο ο συγγραφέας ότι η εξωτερική μας εμφάνιση είναι συνάρτηση της εσωτερικής μας δομής.

Μονάδες 10

ΕΝΟΤΗΤΑ Β΄

1. Ποιος ο τρόπος ανάπτυξης της πρώτης παραγράφου του κειμένου.

«Το φόρεμα ..... αριθμητικό πλήθος».

Μονάδες 10

2. α. Να δώσετε από ένα αντώνυμο (αντίθετο) για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

αδέξιο, αποδεσμευτήκαμε, θάρρος, επιτηδευμένο, συχνά.

Μονάδες 5

- β. Να γράψετε μια δική σας πρόταση με καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις: (σε οποιοδήποτε γραμματικό τύπο επιλέξετε).

ευπρέπεια, προσαρμόζεται, ελευθερία, περιοριστική, αισθάνεστε.

Μονάδες 5

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ΄

1. Να αποδώσετε περιληπτικά και χωρίς δικά σας σχόλια το περιεχόμενο του κειμένου σε 100 περίπου λέξεις.

Μονάδες 20

2. Κατά την άποψη του Ευάγγελου Παπανούτσου «το πώς ντύνουμε το σώμα μας (από την κεφαλή έως τα πόδια), με τι υλικά και με ποιο τρόπο, δεν είναι καθόλου ασήμαντο ή τυχαίο γεγονός για την υπόστασή μας, τη «δημόσια» και την «ιδιωτική»».

Ποιοι παράγοντες καθορίζουν την αμφίεσή μας, και πόσο καθοριστική είναι η επιρροή της μόδας στις επιλογές μας;

Να διατυπώσετε τις απόψεις σας για τα παραπάνω με τη μορφή άρθρου, σε ένα κείμενο 450-500 λέξεων.

Μονάδες 40

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Τις ερωτήσεις να μην τις αντιγράψετε στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Δεν επιτρέπεται να γράψετε καμιά άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα, τα οποία θα καταστραφούν μετά το πέρας της εξέτασης.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας σε όλες τις ερωτήσεις.**
4. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: Τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Χρόνος δυνατής αποχώρησης : Μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων και όχι πριν τις 10.00 π.μ.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ